

вси народи безъ разликъ. Книгопечатаніе-то е телеграфъ на наши-ты мысли, на наши-ты мѣдруванія; то е потыкачъ, локомотивъ на цивилизаціѣ-тѣ. Както у баснѣ-тѣ богъ Еолъ отлупилъ захлупакъ и разврзани-ты вѣтрове ся разлѣтили по свѣта, та развълнували море-то, така и книгопечатаніе-то разврза мысли-ты, които затворены лѣжяли у монастыры-ты, и у чястны-ты стаи на учены-ты, на ся разлѣтили по свѣта, та достигнали не само въ палаты-ты, нѣ и въ сиромашескы-ты колыбы, и раскладили вълны отъ цивилизаціѣ, вълны толкова силны, чтото прѣзъ тѣхъ ся губи благородство-то и господарство-то, не остая разлика между различни състоянія и званія, а врьдва само умъ-тъ, само знаніе-то. Затова право смѣемъ попыта, что сѣ кровавы-ты побѣды на Александра Великій, на Ханибала или на Наполеона I. прѣдъ некръвавѣ-тѣ побѣдѣ на книгопечатаніе-то, тоя великій воюватель за цивилизаціѣ-тѣ, който побѣждава и смазва незнаніе-то и глупость-тѣ, а помага да буди у народы-ты свѣсть за тѣхно-то право, за тѣхнѣ-тѣ свободѣ?

Нѣ много надалечъ быхмы ся увлѣкли, ако да речемъ да прѣмѣримъ добрины-ты отъ книгопечатаніе-то съ всички великы произведенія на чловѣческый духъ. Затова нека ся запремъ да кажемъ само, какъ е измыслено книгопечатаніе-то.

Въ старо врѣмя тврѣдѣ мѣчно было да ся распростиратъ мысли и знанія. Книгы-ты тогава ся прѣписвали съ рѣкѣ, а затова ся искало много врѣмя, та и стаяли много скѣпы, а по това и всякому не стигало рѣка да си ги купи. Оттова просвѣщеніе-то не могло да бѣде за всякаго, общо, както е днесъ. Нѣкои хора имали го за работѣ да прѣписвать книги,